

Sygn. akt VI U 2536/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania H. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 lipca 2015 r., znak: (...)

w sprawie: H. B.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. B. prawo do emerytury od dnia (...)roku;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;

III zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego H. B. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. Akt VIU 2536/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku H. B. z dnia 6 lipca 2015 roku odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2015 roku pozycja 748 oraz przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku, numer 8, pozycja 43 ze zmianami. W szczególności na artykuł 184 Ustawy emerytalnej i paragraf 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wskazał, iż przyczyną odmowy przyznania emerytury było nieudowodnienie przez ubezpieczonego wymaganych tych 15..., wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy wskazał, iż na podstawie dowodów dołączonych do wniosku oraz uzyskanych wyników przeprowadzonego postępowania przyjął za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy nieskładkowe ubezpieczonego H. B. w wymiarze 1 miesiąca i 26 dni, okresy składkowe w wymiarze 27 lat 11 miesięcy i 5 dni, okres stażu sumarycznego uprawniającego do emerytury 28 lat 1 miesiąc i 1 dzień oraz okres stażu pracy

w szczególnych warunkach w wymiarze 11 lat 4 miesięcy i 4 dni. Organ rentowy wyjaśnił też w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, iż nie uznał do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia ubezpieczonego od 1 stycznia 1980 roku do 31 marca 1983 roku, ponieważ zajmowane stanowisko pracy, to jest elektromonter aparatury pomiarowo pomiarowej regulacyjnej- kierowca nie jest zgodne ze stanowiskiem w zarządzeniu resortowym, na które powołuje się zakład, to jest mechanik aparatury automatycznej oraz okres, okresu od 1 sierpnia 1984 roku do 31 maja 1993 roku, ponieważ zajmowane stanowisko pracy, to jest mechanik aparatury pomiarowo pomiarowej regulacyjnej- kierowca nie jest zgodny ze stanowiskiem w zarządzeniu resortowym, na które powołuje się zakład, to jest mechanik aparatury automatycznej. Organ wskazał też, iż wykazano, że w wyżej wymienionych okresach ubezpieczony wykonywał prace na różnych stanowiskach, to jest elektromonter aparatury pomiarowej oraz kierowca. Wykonywanie pracy na różnych stanowiskach chociażby w obszarze tego samego działu i pozycji zarządzenia resortowego wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze przewidzianym dla danego stanowiska pracy. Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony, w imieniu ubezpieczonego jego pełnomocnik procesowy domagając się zmiany decyzji i przyznania odwołującemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu tej de..., jak również zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania wskazywano, że ubezpieczony przepracował w warunkach szczególnych wymagany przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okres pracy, (...) roku ubezpieczony skończył 60 lat, a zatem przysługuje mu prawo do emerytury, ponieważ wykonywał pracę w charakterze automatyka będąc zatrudniony w Zakładach (...) Spółce Akcyjnej w okresie od 2 lipca 1973 roku do 31 grudnia 2001 roku na stanowiskach, na których wykonywano prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i w pełnym wymiarze czasu pracy, a następnie w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością od 1 stycznia 2002 roku do października 2013 roku oraz w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością od 2 października 2013 roku do 6 listopada 2014 roku z przerwą na odbywanie służby wojskowej w czasie zatrudnienia w latach ..., w okresie od 28 października 1974 roku do 6 października 1976 roku. Była to praca na stanowisku elektromechanika aparatury pomiarowo regulacyjnej, kontrolno pomiarowej, pomiarowo regulacyjnej. Powyższe stanowiska były tożsame ze stanowiskiem mechanika aparatury automatycznej. Praca odwołującego polegała na usuwaniu usterek automatyki i pomiarów na terenie całego zakładu stąd konieczność dojazdów samochodem do miejsca awarii, aby szybko usuwać usterki. Ubezpieczony wnosił o dopuszczenie dowodu z zeznań 3 świadków, jak również powoływał się na świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawione mu przez ostatniego pracodawcę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B.. Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie podtrzymując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. Ubezpieczony H. B. w okresie od 2 lipca 1973 roku do 31 grudnia 2001 roku zatrudniony był w Zakładach (...) w B., które początkowo było przedsiębiorstwem państwowym, a następnie przekształcone zostało w spółkę akcyjną. Następnie w okresie od 1 stycznia 2002 roku do 1 października 2013 roku w trybie artykułu 23 prim Kodeksu pracy został przejęty, jako pracownik do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. i od dnia 2 października 2013 roku do szesnast..., do 6 listopada 2014 roku zatrudniony był w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.. Wykonywał on pracę na stanowiskach elektromechanika aparatury pomiarowej regulacyjnej, elektromechanika aparatury kontrolno pomiarowej, elektromontera aparatury pomiarowej regulacyjnej. Pracodawca w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ostatni pracodawca ubezpieczonego, który przejął go także w trybie artykułu 23 prim, jako pracownika (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 7 listopada 2014 roku kserokopia karta 6 akt, oryginał w aktach organu rentowego zakwalifikował prace ubezpieczonego w powyższych okresach na powyższych stanowiskach, jako pracę w szczególnych warunkach według wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze działu 2 pozycji 1, czyli, jako prace w energetyce w dziale Energetyka, prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności na podstawie zeznań świadków R. G., J. C. i S. G. Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony pracował w Zakładach (...) w B. w powyższych okresach z przerwą na odbycie zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1974 roku do 6 października 1976 roku na stanowiskach wskazanych przez pracodawcę w świadectwie

pracy i w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach elektromontera aparatury pomiarowej i regulacyjnej, elektromechanika aparatury kontrolno pomiarowej. Sąd ustalił, iż nie wykonywał on pracy kierowcy, bo żaden ze świadków okoliczności tej nie potwierdził. Jak również nie potwierdził tego dowód z przesłuchania ubezpieczonego. Praca ubezpieczonego polegała na konserwacji aparatur..., konserwacji i diagnozowaniu aparatury kontrolno pomiarowej na oddziałach i wydziałach Zakładów (...), w których..., będących w ruchu, w których pracowali pracownicy w szczególnych warunkach. Pracownicy ci byli pracownikami na stanowiskach, głównie zatrudnionymi na stanowiskach aparatowych. W Zakładach (...) produkowano szkodliwe substancje, wykorzystywano także szkodliwe substancje do produkcji ostatecznych produktów, produkowano barwniki, fenole, fosgen, aminy i chlory. Ubezpieczony wykonywał, jako elektromonter aparatury pomiarowej regulacyjnej, czy elektromechanik aparatury kontrolno pomiarowej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, polegającą na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie. Pracował na stanowiskach pracy na, na których prace wykonywane były stale i pracował przy stanowiskach pracy, na których pracownicy oddziałów i wydziałów wykonywali stale i bez..., prace w szczególnych warunkach, a on wykonywał pracę stale i bezpośrednio przy tych stanowiskach. Należy podkreślić, iż Sądowi Okręgowemu notoryjnie znane jest to, iż na oddziałach i wydziałach Zakładów (...) w B. wykonywana była, jako podstawowe prace w szczególnych warunkach w rozumieniu wykazu A. Były to jedne z większych Zakładów (...) w kraju. Produkowano tam, prowadzono tam produkcję określaną w poszczególnych pozycjach działu 4 wykazu A w chemii.

[**Koniec części** 00:17:21.999] OWC724201_02

[**Przewodniczący** 00:17:38.528] Między innymi w pozycji 1, produkcja chlorowców i związków chlorowcopochodnych nieorganicznych produkowano materiały wybuchowe - pozycja 27 działu IV. Produkowano barwniki - pozycja 28 działu IV. Produkowano produkty, te pr..., produkty, które..., w których..., przy których produkcji wykorzystywano szkodliwe substancje. W Zarządzeniu resortowym Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy z resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, który to akt prawny nie ma już normatywnego znaczenia, ale znaczenie dowodowe, wskazano w dziale IV produkcja chlorowców i związków chlorowcopochodnych nieorganicznych, między innymi stanowiska aparatowych. Świadców, zeznający w sprawie, zgodnie podali, iż były to stanowiska dominujące na oddziałach i wydziałach, na których czynności pracownicze związane z bieżącą konserwacją agregatów i urządzeń aparatury kontrolno-pomiarowej wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ubezpieczony. Na podstawie dowodów zeznań świadków, Sąd ustalił, iż ubezpieczony cały czas pracował przy konserwacji i remontach aparatury kontrolno-pomiarowej na różnych oddziałach Zakładów (...). Aparatura ta spełniała istotną rolę, także w zakresie bezpieczeństwa funkcjonowania procesu produkcji, podczas którego używano wielu trujących substancji i spełniała rolę zabezpieczającą w przypadku awarii tych urz..., urządzeń i technologii wykon..., urządzeń technicznych wykorzystywanych przy produkcji. Dlatego Sąd Okręgowy zakwalifikował tę pracę ubezpieczonego w szczególnych warunkach inaczej niż uczynił to pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu Okręgowego, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, zakład pracy ubezpieczonego wadliwie..., ostatni zakład pracy ubezpieczonego wadliwie przyporządkował pra..., jego pracę do wykazu A działu II w energetyce. Była to innego rodzaju praca wskazana w dziale XIV wykazu A pod pozycją 25. Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z zeznań świadków powołanych przed chwilą i przez dowody z przesłuchania ubezpieczonego oraz świadectwa pracy i świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w aktach ren..., emerytalnych ubezpieczonego. Powyższe dowody dawały podstawę do dokonania ustalenia, iż w okresach, w których organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie zaliczył do okresu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach od 1 stycznia 1980 roku do 31 marca 1983 roku - 3 lata, 3 miesiące, oraz od 1 sierpnia 1984 roku do 31 maja 1993 roku - 8 lat i 10 miesięcy, ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę wskazaną w wykazie A dziale XIV pozycji 25. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie mógł przeprowadzić dowodów z akt osobowych ubezpieczonego, albowiem jak wynikało z informacji uzyskanych od strony powodowej, ostatni pracodawcy ubezpieczonego - Spółka (...) i Spółka (...)

[F] zaprzestały prowadzenia działalności gospodarczej i nie można odzyskać akt osobowych od osób pełniących funkcję w zarządzie spółki, które są nieuchwytnie. Okoliczność tę Sąd zna również z urzędu z innych spraw prowadzonych by..., byłych pracowników Zakładów (...), które prowadzone były przed Sądem. Jeśli chodzi o subsumpcję ustalonego powyżej stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego, to wskazać należy, że

zgodnie z artykułem 184 Ustawy emerytalno-rentowej, zgodnie z ustępem 1 tego przepisu, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli, po 1) Okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, oraz po 2) Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27. Zgodnie z ustępem 2 artykułu 184, emerytura, o której mowa w ustępie 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa. Z treści wniosku emerytalnego wynikało, iż ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Wskazać także należy, iż artykuł 32 ustęp 2 Ustawy wskazuje, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Szczegółowe warunki nabycia prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach określone zostały w powołanym już wcześniej Rozporządzeniu z 7 lutego 1983 roku. Zgodnie z paragrafem 3, za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Paragraf 4 ustęp 1 tego aktu prawnego stwierdza z kolei, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i po drugie ma wymagany okres zatrudnienia, w tym okres co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony H. B. spełnił wszystkie warunki wymagane do nabycia prawa do emerytury na dzień 1 stycznia 1999 roku, a więc na dzień wejścia w życie obecnie obowiązującej ustawy emerytalnej. Posiadał on ogólny staż pracy wymagany do emerytury w wymiarze 28 lat, 1 miesiąca i 4 dni, w tym staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze znacznie przekraczającym..., znacznie przekraczającym 15 lat pracy. Bo organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 11 lat, 4 miesiące i 4 dni, a o okresy niezaliczone, które były okresami pracy w szczególnych warunkach, wskazane wcześniej, to 12 lat i 1 miesiąc. Dlatego Sąd Okręgowy na podstawie artykułu 477 ze znakiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z powołanymi wcześniej przepisami prawa materialnego, zmienił w punkcie 1 wyroku zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia spełnienia przez niego ostatniej przesłanki nabycia tego prawa, czyli osiągnięcia wieku 60 lat. W punkcie 2 wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, albowiem w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracodawca błędnie zakwalifikował pracę ubezpieczonego pod niewłaściwy dział i niewłaściwą pozycję rozporzą..., wykazu A, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku, a jednocześnie dokumenty te zawierały informacje, jakoby ubezpieczony był także kierowcą, czego nie potwierdziło postępowanie dowodowe. W punkcie 3 wyroku stosownie do artykułu 98 paragraf 1 i paragraf 3 oraz artykuł 99 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z paragrafem 11 ustępem 2 i paragrafem 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2013 roku pozycja 490 z późniejszymi zmianami, zasądził na rzecz ubezpieczonego, jako strony wygrywającej spór, wynagrodzenie reprezentującego go w postępowaniu pełnomocnika będącego radcą prawnym. Wynagrodzenie to uwzględniało nakład pracy pełnomocnika ustalone według 2-krotności stawki minimalnej. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono. To wszystko, dziękuję bardzo.